

Соколині крила

Максим Царенко (Вінниця)

Військові Повітряні Сили України - одна з найважливіших складових системи державної безпеки. Всупереч всім негараздам, наша військова авіація живе і розвивається. Майстерність українських пілотів вже добре відома у США, Канаді, Великобританії, Німеччині та багатьох інших країнах. Крім того, частини та з'єднання ВПС мають славу історію, яка зародилася в

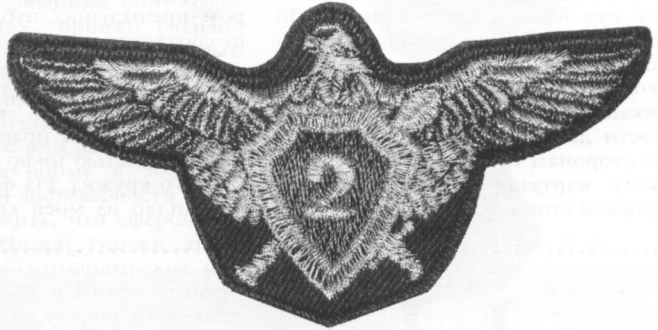
часи визвольних змагань. Запровадження у ВПС України власних відзнак класних фахівців та емблем підрозділів, частин та з'єднань, безсумнівно, стало нагальною потребою.

Вінничанин Валерій Ляхов розпочав роботу по створенню досконалої системи символів та емблем ВПС ще в 1993 р. - тоді вже було зрозуміло, що радянські знаки

військових спеціалістів не відповідають вимогам часу (емблем частин взагалі не існувало). Тривалий час митець вивчав історію вітчизняної військової авіації, зарубіжний досвід, студіював геральдику та фалеристику. Результати виявилися вдалимизнаки - у творчому змаганні Ляхов вийшов переможцем і його проєктні розробки прийнято командуванням ВПС як базові.

«Військовий льотчик 1 класу»

«Військовий льотчик 2 класу»

«Військовий штурман 1 класу»;

«Фахівець тилового забезпечення 2 класу»

«Фахівець керування польотами, ГПК та башти керування 1 класу»

«Пам'ятний знак Військово-Повітряних Сил України»

В основу системи знаків українських авіаторів покладено зображення сокола - птаха українських степів, оспіваного народною творчістю. На знаках льотно-підйомного складу силует сокола з розпростертими крилами поєднується із схрещеними шаблею та перначем, на які покладено щит, на блакитному полі якого позначено клас фахівця. Знаки наземного складу являють собою трохи складені крила у поєднанні з фаховою емблемою та вінком.

Розміри знаків уніфіковано: льотного складу - 75x35 мм, підрозділів забезпечення - 70x22 мм, парашутистів, ювілейні та заочисувальні - 45x40 мм. Продумана композиція сприяє хорошему візуальному сприйняттю знаків на одностроях військовослужбовців. Знаки виготовлено з важкого металу (білого чи жовтого - залежно від класу фахівця) чи у вигляді гаптованих нашивок. Металеві знаки кріпляться до одягу за допомогою нарізного штифта та гайки. Сьогодні в тому чи іншому варіанті виготовлено знаки льотчиків, штурманів, фахівців зв'язку, забезпечення польотів та тиловиків. Вперше вручення знаків відбулося на урочистих зборах 29 серпня 1998 р. в День ВПС України.

Валерієм Ляховим також розроблено 36 типів нагрудних та на рукавних нашивок підрозділів, частин, з'єднань та служб ВПС України. Конфігурація та облямування щита, колір стрічки та напису на ній дають можливість визначити статус формування; поле щита завжди блакитного кольору. Емблеми частин, підрозділів та з'єднань, зображених на нашивках, розроблялися з урахуванням побажань військовослужбовців, тобто вони відрізняються різноманітністю. Однак можна прослідкувати певні закономірності: винищувачі полюбляють зображення стріл та хижаків з сімейства котячих, бомбардувальники найчастіше обирають фрагментарне зображення сокола (голова, лапа з випущеними кігтями) чи бомбу, серед транспортників найпопулярніші силуети літаків, а військово-навчальні заклади не уявляють своїх емблем без лаврових вінків та розкритих книжок.

Гаптовані нашивки не поступаються якістю зарубіжним аналогам. Однак на сьогодні виготовлено невеликі тиражі 15 типів нашивок (коштом автора). На велику увагу заслуговує рішення Командувача ВПС про запровадження нової відзнаки у вигляді перстня. Перстень, виготовлений з дорогіших металів та прикрашений сим-

«Військовий штурман»

волікою ВПС, стане набагато престижнішою відзнакою аніж класичні «Грамоти». Перстень слугуватиме для відзнаки авіаторів за особливі досягнення. Командувач ВПС України генерал-полковник В. Антоненко виявив глибоке розуміння проблем вітчизняної фалеристики,

виключні права на виготовлення, тиражування та використання знаків та емблем належить Валерію Ляхову, який закріпив своє авторство Державними патентами.

Не викликає сумніву, що запровадження знаків та емблем сприятиме піднесенню престижу як

«Військовий льотчик 3 класу»

започаткувавши новий напрям у ній.

Централізоване затвердження знаків зумовило появу стрункої уніфікованої системи відзнак, які відображають національний характер українських ВПС. Доручивши проектування знаків та емблем відповідальному фахівцеві, українські авіатори отримали досконалу систему відзнак, яку Валерій Ляхов продовжує розвивати.

Військово-Повітряних Сил, так і Збройних Сил України в цілому.

Максим Царенко, кавалер Зірки «За мужність»

На фото Бориса Любарського (м. Вінниця) знаки ВПС України, серед яких перстень - знак відзнаки командування ВПС (див. четверту сторінку обкладинки).

«Фахівець зв'язку, АСУ та радіотехнічного забезпечення - майстер».